

ЕЛ ҚҰРМЕТІНЕ БӨЛЕНГЕН ЕЛБАСЫ!

1991 жылы 1 желтоқсанда алғаш рет Қазақ КСР Президентінің жалпы халықтық сайлауы өтті. Осы сайлауда Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев бірауыздан ел Президенті болып сайланды. Одан кейін небәрі 15 күн өткенде Қазақстанның Тәуелсіздігі жарияланды. Қазақ халқының сан ғасырлар бойғы арман-тілегі орындалды. Ел тарихының жаңа дәуірі басталды. Яғни 1991 жылдың 1 желтоқсаны мемлекетіміздің өз тағдырын өзі айқындаған алғашқы қадамы болды, осыған орай бұл күннің мемлекеттік мереке күні болып белгіленгені өте қуанышты. Ел тәуелсіздігінің қалыптасу жолында Қазақстанның тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың басшылығымен еліміз биік белестерге көтерілді.

Еліміз тәуелсіздік алғаннан кейін Моңғолия астанасы Улан-Баторға барған сапарында Нұрсұлтан Әбішұлына көпшілік арасынан суырылып шыққан бір қазақ қызы былай деген еді:

— Уа, дариға-ай,
Жүректі шоқ қариды-ай,
Алты Алашта қол бастар,
Абылайдай аға жоқ —
Жауды жасқап жол бастар,
Жәнібектей дара жоқ,
Азған елге Абайдай,
Ақыл айтар дана жоқ.
«Өтеміз-ау өксімен
Басқаларға таба боп» —
Деп аһ ұрып жүргенде
Денеде дерт, сана серт
Келдіңіз бе өмірге,
Еліңізге пана боп,
Сол жобадан табылсаң,
Бізде арман, нала жоқ! — дегенде Елбасының өзі толқып, көзіне жас алған екен.

Енді, міне, бүгінде Н.Ә. Назарбаев бүкіл қазақ жұртының сан ғасырлар бойғы тілегін жүзеге асырған, елін асқақ биіктен көрсеткен дара, дана тұлға ретінде дүние жүзіне танылып отыр. Еліміздің тәуелсіздігі жариялағанды, Қазақстанның жеке мемлекет екендігін көрсеткен Ата заңы қабылданды, экономикасы, мәдениеті, саяси жүйесі нығайды, демократия мен заңдылық, құқық тәртібі жетілді. Қазақстанды дүние жүзі мемлекетінің бәрі дербес Тәуелсіз мемлекет ретінде танып, мойындады.

Тәуелсіздік алғалы 26 жыл өтті. Осы аз уақыттың ішінде елімізде 1993 және 1995 жылдары екі бірдей Конституция қабылданды. Еліміз Президенттік басқару жүйесіне көшті. Биліктің барлық салалары Конституцияға сай қызмет атқаруда. Мемлекетіміздің құқықтық қатынастарын реттейтін көптеген заңдар, кодекстер, заңнамалар қабылданып, мемлекеттік құрылыстың өркендеуіне сүбелі үлес қосылып жатыр.

Елімізде халықтар достығы нығайды, дүние жүзіне үлгі болатын Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылып, адам мен азамат құқықтары мен бостандықтарының өркениетті қағидалары толық жүзеге асырылды.

Жалғасы 4-бетте

СЕНІМДІ БАҒДАР

Кезекті ректорат мәжілісі университет қызметінің негізгі бағыттарының интернационалдандыру бойынша жол картасын талқылауға арналды.

Мінбеге шыққан оқу жұмысы жөніндегі проректор Аскар Хикметов интернационалдық білім беру жүйесіндегі көрсеткіштерді тілге тиек етті. Қосдиплом бағдарламасы аясында оқып жатқан студенттер мен осы бағытта білім алып жатқан шетелдік студенттер санына тоқталды. Сондай-ақ проректор шетелдік ЖОО-ға дәріс оқуға барған ҚазҰУ-дың IELTS және TOEFL сертификаттарына ие оқытушылар құрамы жайлы айтты.

Жалғасы 2-бетте

Сөйлегенде аузынан
гүл төгілген

Қазақ шешендік өнерін зерттеудің егемендікке дейінгі талайлы тағдыры салдарынан шешендік сөздің бір түрі саналатын академиялық шешендік жайы енді ғана сөз бола бастады десе де болады. Қазақтың ғұлама ғалымы А.Байтұрсынов шешендіктің бұл түрін «білімір шешен сөзі» деп көрсеткен. Жоғары оқу орындарындағы ұстаз-ғалымдар мен мектеп мұғалімдері ғылыми конференция, семинарлар мен симпозиумдарда өз ойларын ортаға салып, көсіле сөйлегендерінде академиялық шешендікке жол ашылғанын байқауға болады.

Академиялық және педагогикалық шешендіктің бір түрі — лекция. Лекцияның тартымды, қызықты оқылуының сыр-сипаты аз емес. Ол, ең алдымен, лекцияға мұхият дайындық жұмыстарын жүргізуден басталады. Алайда, «кез келген тәжірибелі лектор шешен бола алмайды» деген риторикада тұжырым бар. Өйткені, шешендік өнер — кез келгеннің маңдайына біте бермейтін тума қасиет. Әйткенмен, ол қажырлы еңбекпен, үздіксіз дайындықпен ұштасып жатуы тиіс.

Академиялық шешендіктің «сахналық өнерге тән сипаты» ретінде лекция тілінің жүйелі баяндауға құрылған сыртқы жағымдылығы, лектордың еркін суырып салып айту, тыңдаушыларды баурай алу, олардың қиялын қозғай алу ерекшеліктері танылып жүргені белгілі. Ол жөнінде Чеслав Далецкий: «Речь оратора в большей части — импровизация, а импровизация — это не что иное, как спешная мобилизация ранее накопленных знаний» деп жазған екен. Дегенмен, қазақ академиялық ғылымы мен әдебиетінде де білімпаз лекторлардың шешендік шеберлігін пайымдаған ой-пікірлер жоқ емес.

Зымыран уақыт қарыштап алға жылжыған сайын адамзаттың ой-санасы да түлеп, білімі мен мәдениеті алға озып, тұрмыс-тіршілігі жаңарып, жеке басының қарым-қабілетін дамытуға мүмкіндік алғаны бұлтартпас шындық болса керек. Оның бір дәлелі — елімізде жыл өткен сайын өркендеп, қанатын кенге жайған білім ордалары мен ошақтары.

Жалғасы 6-бетте

БҮГІНГІ САНДА:

НОВЫЙ ИМПУЛЬС
СОТРУДНИЧЕСТВА

2-стр.

БАҒА ЖЕТПЕС
ҚАЗЫНА

3-бет

ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫ
ҰЛЫҚТАЛДЫ

8-бет

НОВЫЙ ИМПУЛЬС СОТРУДНИЧЕСТВА

В КазНУ им. аль-Фараби состоялась встреча с ректором Университета Малайзии Перлис (UniMAP), наследным принцем Перлиса Его Королевским Высочеством Туанку Саид Файзуддин Путра Ибни Туанку Саид Сираджалдин Джамалуллайл. Во время прибытия в Алматы Малазийская делегация ознакомилась с кампусом университета.

программы ООН «Академическое влияние» по устойчивому развитию. «И мы готовы стать надежным партнером университетам Малайзии, в частности университету Перлис по подготовке высококвалифицированных кадров. Мы готовы развивать сотрудничество по направлениям мобильности и обмена студентами и преподавателями, выполнения совместных научных исследований и создания совместных академических программ», — отметил ректор КазНУ.

Во время встречи состоялся обмен мнениями о направлениях активизации научных и образовательных обменов между университетами. Ректор Университета

Малайзии Перлис (UniMAP), наследный принц Перлиса Его Королевское Высочество Туанку Саид Файзуддин Путра Ибни Туанку Саид Сираджалдин Джамалуллайл высоко оценил деятельность КазНУ и выразил заинтересованность в долгосрочном сотрудничестве между университетами в сфере бизнеса образования и исламского банковского дела. В завершение встречи стороны подписали меморандум о взаимопонимании, который в последствии даст возможность студентам обучаться и проходить стажировку по различным программам, в том числе в области исламского банкинга и финансов.

Пресс-служба

ФАКУЛЬТЕТ ТЫНЫСЫ

В КазНУ им. аль-Фараби прошел телемост высших учебных заведений «Академическая честность в контексте модернизации общественного сознания», организованный Агентством РК по делам государственной службы и противодействию коррупции совместно с Назарбаев университетом.

Как отметили организаторы, целью мероприятия является формирование антикоррупционной культуры и укрепление принципов добропорядочности в системе высшего образования. В ходе телемоста выступили заместитель председателя Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции Алик Шпекбаев, Провоста Назарбаев Университета Адесида Илесамни, депутат Мажилиса Парламента А.Бектурганов и многие другие.

Участники телемоста отметили, что сегодня во многих вузах есть успешные примеры искоренения коррупции путем внедрения принципов академической честности, и в этой связи следует и дальше внедрять антикоррупционные методы и воспитывать среди молодежи честность, конкурентоспособность. Призывая участников телемоста, спикеры акцентировали роль каждого в преодолении коррупционных проявлений в академической среде.

От имени студентов КазНУ им. аль-Фараби, выступил с обращением к студенческой молодежи Олимпийский чемпион, трехкратный чемпион Азиатских игр Дмитрий Баландин. В завершение был дан старт эстафете «Абыройлы ұстаз».

Пресс-служба

География және табиғатты пайдалану факультетінде картография және геоинформатика кафедрасының 1-курс студенттерінің қатысуымен «Рухани жаңғыру — табысты ел болуымыздың кепілі» деген тақырыппен тәрбиелік шара өтті.

Рухани жаңғыру қазіргі ұлт болашағының өзекті тақырыптарының біріне айналып отыр. Елбасымыздың халыққа жолдауында рухани жаңғырудың тақырыптық аясы және халыққа ұсынудағы алғашқы баспалдақтарымен таныстырып, көптеген бағдарламалар мен жоспарлар қарастырылғанын атап өткен болатын. Бұл бір жылда ұйымдасқан немесе құрастырылған жоба емес. ҚазҰУ студенттері шара барысында Елбасы мақаласын талқылауға салып, өз пікірлерімен бөлісті. Махатма Ганди айтқандай, «Егер сен әлемнің өзгергенін қаласаң, өзің сол өзгеріс бол!».

Жастар Елбасымыздың осы жаңғыру аясындағы бастамаларына қолдау білдіріп, жарқын болашаққа апарар дара жол екендігін нық сеніммен айтты.

Ж.А. МАЖЕНОВА, топ әдвайзері;
Д. ЕРТАЙ, 1-курс студенті

Жалғасы. Басы 1-бетте

РЕКТОРАТ

Факультеттерде өткізілетін ағылшын тіліндегі сабақтардың санын көбейтіп, студенттер үшін арнайы оқу-құралдарын жасап шығару қажеттігін алға тартқан проректор әр факультетке осы кезден бастап шетелдіктер үшін қыстық мектептің жұмыстарын ұйымдастырып, жоспарын құруды тапсырды.

Өз кезегінде Ғылым және инновациялық қызмет жөніндегі департамент директоры Серік Мұхамбетжанов шетелдік ғалымдардың ҚазҰУ оқытушыларымен бірлесе жарияланған ғылыми материалдар санына сараптама жасады. Ол оқытушы-профессорлар құрамының халықаралық жобалар мен байқауларға мейлінше көптеп қатысуын қамтамасыз ету үшін іске асырылуы тиіс шаралармен таныстырды. «Алдағы уақытта ҚазҰУ оқытушылары шетелде біліктілігін арттыру үшін арнайы іс-тәжірибеден өтетін болады. Бұл өз кезегінде университет мәртебесін арттырады және оқытушылар мен студенттердің ғылымға деген қызығушылығын оятады. Бүгінде АҚШ, Оңтүстік және Шығыс Азия және Еуропа елдерімен бірге ғылыммен айналысуға арнайы шақыртулар жіберіліп, Корея елінің Данкук университетімен ҚазҰУ-дың ынтымақтастығы аясында Plant Factory «Микроклоналды көбейту» лабораториясы ашылды. Алдағы уақытта Қазақстан мен Қытай арасында «Арақашықтықтан жерді зерттеу» саласы бойынша орталық құрылатын болады. Аталмыш ғылыми-техникалық орталық қоршаған ортадағы табиғи апаттардың себебін зерттейтін болады», — деді директор.

Жиын барысында Имидждік саясат және қоғаммен байланыс департаментінің директоры

СЕНІМДІ БАҒДАР

Дәурен Дүйсебаев ҚазҰУ сайты қайта модернизациялау тақырыбында сөз қозғады. «Университет сайты толыққанды дамуы үшін кафедралардың да қарқынды жұмыс істеуі шарт. Өйткені сайтқа факультеттер мен ұстаздар туралы толық мәліметтер енгізіліп тұруы қажет. Жакын арада әр факультет өздерінің сайттағы паракшаларына өздері жауапты болады. Әрбір факультет пен кафедра

акпаратпен толық әрі жан-жақты қамтамасыз етіліп, ай сайын рейтинг жасалып отырады», — деді.

Сондай-ақ жиында университет делегациясының Тайваньға іс-сапары туралы есеп тыңдалып, Қиыр Шығыс кафедрасындағы халықаралық қорлар және өзге де өзекті мәселелер қаралды.

Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА

Ко Дню Первого Президента РК в КазНУ 29 ноября состоится Гала-форум
V республиканского патриотического студенческого фестиваля «Мен жастарға сенемін!»

Қазақ халқының тарихында Алаш қайраткерлерінің алатын орны ерекше. Алаштың бізге берген қазынасы туралы айта берсек, шексіз ой қозғауға болады. Биыл Алаш қозғалысының 100 жылдығы Қазақстан аумағында ғана емес, алыс-жақын шетелдерде де аталып өтуде. Осы орайда жуырда баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының ұйымдастыруымен Алаш қозғалысының және «Сарыарқа» газетінің 100 жылдығына арналған «Алаш көсемсөзі – рухани жаңғыру парадигмасы» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті.

Алаш қайраткерлерінің патшалық Ресей өкіметінің қазақтарға максатты түрде жүргізген отарлау саясатының болмысын әшкерелеу негізінде жазылған публицистикалық мақалалары – бүгінгі ұрпақ үшін баға жетпес мұралар. Сол кездегі зорлық-зомбылыққа шыдамаған халықтың арыз-талаптары, халқының амандығын, жерінің тұтастығын аңсаған Алаш автономистері туралы деректер бізге өз ата-тегімізден, халықтың бетке ұстар азаматтарының осы жолда қажырлы еңбектерінен үлкен мағлұмат береді. Жиында сөз алған Журналистер академиясының Президенті, академик Сағымбай Қозыбаев, ҚР ҰҒА академигі Бауыржан Жақып, профессор Какен Қамзин, профессор Айгүл Рамазан, алаштанушы Аманқос Мектептегі Алаш қайраткерлерінің еңбектерінен тың дүниелерді тілге тиек етті.

Академик Рымғали Нұрғалиев: «Алаш азаматтары шыбын жандарын шүберекке түйіп, қазақтың ұлттық дербес автономиясын құру үшін күресті, одан кейін оның Қазақ

БАҒА ЖЕТПЕС ҚАЗЫНА

Автономиялық Кеңестік Социалистік Республикасы болып құрылуына, оның шекарасының бүгінгі аумақта бекітілуіне тікелей атсалысты. Олай болса, XX ғасырдағы қазақ мем-лекеттігінің негізін салған алаштықтар деп айтуға толық негіз бар. Соның арқасында біз бүгін ұлан-ғайыр территорияны мекен етіп отырмыз. Сол кездегі қиын заманда Алаш азаматтарының терең білімі мен парасаты, біліктілігі мен өлермен әрекеті болмаса, бүгінгі шекараның қандай болып тұрарын бір Алланың өзі ғана білер еді», – деген болатын. Олай болса, әлі көптеген қырлары ашыла қоймаған Алаш қайраткерлерінің еңбектері ешқашан маңызын жоймақ емес.

Алқалы шараға қатысқан ғалымдар тобы да осы пікірге келді.

Сондай-ақ конференция барысында профессор А.Рамазанның ғылыми жетекшілігімен ізденушілік жолда жүрген PhD докторант Алтын Ақынбекова «Ақ жол» газетінің қосымшасы болған «Шаншар» журналын төте жазудан кириллицаға ауыстырып, өз ізденісінің нәтижесін оқырман қауым назарына ұсынды.

Алмагүл ҚҰРМАНБАЕВА,
журналистика факультетінің доценті

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, белгілі қоғам қайраткері Арықбай Ағыбаев Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің 80 жылдық мерейтойы аясында аталған оқу орнының «Құрметті профессоры» атағына ие болды.

Арықбай Нүсіпәліұлы – 1967 жылдан бастап құқық қорғау, сот саласында және еліміздің жоғары оқу орындарында қызмет етіп келе жатқан белді тұлға, заң саласының майталманы. Ағыбаев қылмыстық құқық, криминал мәселелерін көтерген заң саласындағы көптеген ғылыми жұмыстардың авторы. 120-дан астам еңбегі, оның ішінде 2 монография, 10 ғылыми-әдістемелік оқу құралы бар. Қарасай батыр, Сұраншы батыр, Сүйінбай, Жамбыл туралы бірнеше тарихи очерктері үшін халықаралық Жамбыл Жабаев атындағы сыйлықтың лауреаты атанды.

Арықбай Ағыбаев қоғамдық өмірде де белсенді. Елімізде қабылданып жатқан жаңа заңдарға, бастамаларға өзінің азаматтық пікірін әрдайым білдіріп отырады. Заң саласының дара да дана тұлғасын ҚазҰУ ұжымы атынан мәртебелі профессор атағымен шын жүректен құттықтаймыз!

Найти ответ поможет первая в Казахстане и Центральной Азии научная лаборатория «Иммерсивной журналистики» КазНУ им аль-Фараби, которая была торжественно открыта 22 ноября 2017 года на факультете журналистики. Иммерсивная журналистика – это новая цифровая платформа передачи новостей, репортажей и повествований в системе виртуальной реальности, является новой в СМИ Казахстана и требует изучения ее влияния на аудиторию.

Впервые комплексные исследования будут проводить магистранты математики, физики, психологи, социологи и журналисты, создавая с помощью компьютерной физики и виртуальных технологий, медиадизайна сюжеты на темы казахстанского содержания. Можно увидеть, как происходили атомные испытания на Семипалатинском полигоне или обмеление Арала, как тают льды на вершинах Алатау и что происходит в недрах под Алматы. Для этого будут использоваться такие методы, как компьютерное моделирование и компьютерная физика, медиадизайн, чтобы создавать приближенные к реальности картины, аватарки. Магистранты кафедры

ЧТО НЕСУТ ЧЕЛОВЕЧЕСТВУ ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ – НОВЫЕ РИСКИ ИЛИ НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ?

психологии и социологии будут проводить серии психологических и полевых социологических исследований для изучения позитивных и негативных эффектов новых медиа. Повысится степень ответственности журналистов, так как иммерсивная журналистика обладает мощным психологическим воздействием. Ученые лаборатории будут проводить критически-сопоставительный анализ моделей изучения виртуальной реальности и применения иммерсивной журналистики, анализ опыта зарубежных университетов и практики таких СМИ, как CNN, The New York Times, The Guardian и др. В этом учебном году 18 магистрантов факультета журналистики КазНУ прошли дистанционный курс университета Остин, Техас, США «Иммерсивная журналистика. Виртуальная реальность». Со словами приветствия и поздравления выступил директор Департамента науки и научных инноваций С.К. Мухамеджанов, что «создание лаборатории с использованием

технологии виртуальной реальности является весомым вкладом университетской науки в реализацию государственной программы «Цифровой Казахстан», впервые объединяет ученых естественных и гуманитарных наук». Декан факультета журналистики С.Медеубек отметил, что «создание лаборатории повысит качественную подготовку ученых в области медиа и коммуникаций, поднимет эффективность и конкурентоспособность казахстанских журналистов». Проректор по международным связям университета Лестер, Великобритания профессор Сара Диксон, а также сотрудники университета Dr Майкл Грин и Dr Allister Smeeton отметили, что Школа медиа и коммуникаций университета строит планы по созданию совместных научных проектов в области мультимедиа с КазНУ им аль-Фараби. Слова поддержки прозвучали также от представителей лаборатория Virtual Human Interaction университета Стэнфорд, США. Руководители лаборатории профессор

политологии Галия Ибраева и профессор математических наук Гулнар Балакаева отметили, что «исследования лаборатории внесут значительный вклад в развитие новых направлений современной журналистики страны, создадут основу для информационной безопасности, психологического комфорта получения информации на новых цифровых носителях».

Развитие новых цифровых технологий – это и риски, но еще большие возможности. Иммерсивная журналистика активно развивается в западных странах. Благодаря новым технологиям мы имеем возможность быть частью истории, участниками событий, описываемых в новостных статьях, репортажах с места событий. Лаборатория будет отличной научной и практической платформой современной и будущей журналистики Казахстана.

ПРЕСС-СЛУЖБА

ҚазҰУ базасы негізінде құрылған Алматы қаласы кәсіби даму және өзара әрекеттесу орталығы Британдық кеңеспен бірге зерттеушілердің біліктілігін арттыру бойынша Researcher Connect тренингін өткізді

СТАЛИНГРАД шайқасына – 75 жыл

Дүние жүзі халқының 80%-ы қатысқан Екінші дүниежүзілік соғыста сан түрлі шайқастар мен қан-құйлы қырғындар өткенін тарихтан жақсы білеміз. Ең ірі шайқастың бірі – Сталинград шайқасы. Қаншама адамның қаны төгілген осы Сталинград шайқасына биыл 75 жыл толып отыр. Бұл шайқастың тарихы қандай?

«Барбаросса» жоспары арқылы Кеңестер Одағына шабуылды бастаған фашистік Германия қатты қарсылыққа тап болды. Бұл жоспары жүзеге аспағаннан кейін Германия 1942 жылы Кеңестер Одағын басып алу мақсатында жаңа жоспар қабылдады. Бұл жоспар бойынша фашистер негізгі күшін Сталинград пен Кавказды басып алуға бағыттады. Сталинград пен Кавказды басып алу операциясына фашистер құпия дайындалып, оған «Блау» деген ат қойды. Фашистер бұл жерлерді жаулап алуға үлкен мән берді. Өйткені фашистерге басып алған мемлекеттер территорияларынан мұнай тасу қолайсыз болғандықтан, Кавказ мұнайына үлкен үміт артты. Тағы бір себеп — фашистер Кеңестер Одағының Қара теңіздегі порттарын басып алып, одақтастары — Англия, АҚШ-пен байланысын үзуді көздеді. Сонымен қатар Сталинград қорғаныс өнеркәсіптері көп шоғырланған шикізат көзіне бай орталық болды. Сондықтан фашистер бұл бағыттағы соғыс қимылдарының сәтті аяқталуына үлкен мән берді.

Сталинград шайқасы 1942 жылғы 17 шілдеде басталып, 1943 жылғы 2 ақпанға дейін созылды. Жау 1942 жылдың шілде айында Сталинград бағытына 42 дивизия, тамызда — 69, ал қыркүйекте — 81 дивизия аттандырды.

Курсктен 800 шақырым жердегі Таганрогқа дейін Азов теңізінің жағасында бес неміс және екі венгер әскерінен құралған 97-ші дивизия баяу жылжып барды. Жалпы көлемі — 900 мың адам, 17 мың қару-жарақ және минометтер және 1260 танк және артиллериялық қондырғылар. Шабуылды әуеден 1640 неміс ұшағы қолдады. Резервте 2-ші және 4-ші румын әскері және бір мезгілде лақтырылған италия дивизиясы қалды.

Сталинград түбіндегі қарсы шабуыл 1942-1943 жылдарды қамтыды. Неміс-фашист басшылығы 1942-1943 жылдың қысында өздері орналасқан шепті 1943 жылдың көктеміне дейін ұстап тұруды, сонан соң қайта шабуылға шығуды жоспарлады. Ал Кеңестер қарсы шабуылға күш пен құрал-жабдықтар жинақтады. Жоғары Бас командованиенің Ставкасы мен Бас штаб оны өткізудің жоспарын жасауға кірісті. Мемлекеттік Қорғаныс Комитеті 13 қарашада бұл жоспарды бекітті. Осы жоспарға сәйкес Кеңес Армиясы Сталинградтағы генерал-фельдмаршал Ф.Паулюстің 6-армиясын қоршауға алып, тізе бүктірді. 1943 жылдың 2 ақпанда неміс генерал-фельдмаршалы қалған әскерімен тұтқынға алынды. Сталинград шайқасы осымен аяқталды.

Болат САЙЛАН,

*«Қазақстан тарихы» кафедрасының
профессоры, т.ғ.д.,
Ауған соғысының ардагері*

Жалғасы. Басы 1-бетте

ЕЛ ҚҰРМЕТІНЕ БӨЛЕНГЕН ЕЛБАСЫ!

Қазақ тілі мемлекеттік тілге айналды. Ғасырлар бойы шет жерде жүрген миллиондаған қандастарымыз өз ата-мекеніне оралды. Қазақстанда тұратын барлық ұлттардың тілінің, ділінің дамуына толық мүмкіндік жасалды. Қазақстан бірінші болып ядролық қарудан бас тартты, ядролық шикізат бейбіт өнім өндіру затына айналды.

1991 жылы 29 тамызда Президент Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Семей ядролық сынақ алаңын жабу туралы тарихи шешімі қабылданды. Бұл күнді БҰҰ-ның Бас Ассамблеясы 2009 жылы желтоқсанда Қазақстанның ұсынысы бойынша Ядролық сынақтарға қарсы халықаралық іс-қимыл күні деп жариялауға шешім етті. Қазір бүкіл әлем Қазақстанды ядролық қарудан бас тартқан тұңғыш мемлекет ретінде таниды.

Қазақстанда ұлттық валюта — тенге іске асырылды, еліміздің экономикасының өркендеуіне сүбелі үлес қосты.

Еліміздің мемлекеттік шекарасы белгіленіп, көршілес мемлекеттермен бұл тұрғыдағы құжаттарға қол қойылып, мемлекетіміздің қауіпсіздігі нығайтылды.

Қазақстан аумағының орталығында елдің, жердің тұтастығын сақтау мақсатында жаңа Астана салынды. Осындай жетістіктер мен табыстар Қазақстанды әлемге танытты. Республикамыздың жедел өркендеу қарқынына дамыған елдердің қайраткерлері де оң бағасын беруде.

Еліміздің аз уақытта өркендеп, өркениетті елдермен терезесі тең болуына сүбелі үлес қосқан — еліміздің тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев.

Н.Назарбаев еліміздің егемендігін тұңғыш жариялап қана қоймай, ерлікті еңбекпен, даналықты әлемдік саясатпен ұштастырды, елдің ел болып өркендеуіне барын салды.

Президент Н.Назарбаевтың алдына қойған ең басты мақсаты да адам және азамат құқықтары мен бостандықтарының Конституцияға сәйкес іске асырылуы, халықтың әлеуметтік жағдайын

жақсарту, ел бірлігін сақтау, мемлекеттің экономикасын және саяси жүйесін дамыту, халықтар достығын нығайту, елімізді өркениетті елдер қатарына қосу екені баршаға аян.

Президенттің тікелей Жарлығымен «Қазақстан-2030» стратегиялық даму жоспары бекітілді. Осы жоспарда мынадай жеті ұзақ мерзімді басымдылық айқындалған: ұлттық қауіпсіздік; ішкі саяси тұрақтылық және қоғамның топтасуы; шетел инвестициялары мен ішкі жинақтардың деңгейі жоғары ашық нарықтық экономикалық өсу; Қазақстан азаматтарының денсаулығы, білімі, әл-ауқаты; энергетика ресурстары, инфрақұрылым, әсіресе көлік және байланыс; кәсіби мемлекет. Осы басымдылықтар елдің өркендеуінің, дамуының, халықтардың беделінің артуының негізіне айналды.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №922 Жарлығымен «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспары» бекітілді. Бұл жоспар Қазақстан өркендеуінің, гүлденуі мен қауіпсіздігінің артуының, экономикалық биікке көтерілуінің, құқықтық мемлекет орнатуының алғышарты болып отыр.

Мемлекетіміздің атынан өкілдік етіп келе жатқан ең жоғары лауазымды тұлға Президент Н.Назарбаевтың еліміздің абыройын, атағын асқақтатып, Отанымыз Қазақстанның беделін көтерген көрінісінің бірі — Қазақстанның 2010 жылы Еуропадағы Қауіпсіздік пен ынтымақтастық ұйымына, ал 2011 жылы Қазақстан Ислам конференциясы ұйымына төрағалық етуі болып табылады. Елбасы 2012 жылғы 14 желтоқсандағы «Қазақстан-2050 Стратегиясы — қалыптасқан мемлекеттік жаңа саяси бағыты» атты халыққа Жолдауында еліміздің ХХІ ғасырдың ортасына қарай әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына қосылу қажеттілігін паш етті.

2012 жылы 22 қарашада Халықаралық көрмелер бюросының №152 Бас Ассамблеясында

өткізілген құпия дауыс беру нәтижесінде 163 мемлекет арасынан 103 дауысты иеленген Қазақстан 2017 жылы кезекті халықаралық «ЭКСПО» көрмесін Астанада өткізу құқығына ие болды. Осы көрмеге жүзден астам мемлекеттерден 8 миллионнан астам туристер келді. «ЭКСПО-2017» көрмесі Қазақстанның жетістіктерін әлемге паш етті.

Бұл халықаралық көрменің дайындық барысын Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың өзі тікелей қадағалап отырды.

Оның үстіне үстіміздегі жылы өткен «Нұр Отан» партиясының ХҮ съезінде елімізді одан әрі дамыту, өркендету жолын көрсеткен Доктрина қабылданды. Мұның бәрі біздер, қазақстандықтар үшін зор мақтаныш.

Елбасының беделі — елдің берекесі. Барды бағалай білу — әрбір қазақстандықтың азаматтық міндеті. Н.Ә.Назарбаев — Қазақстанның тұңғыш Президенті, өз жерін, елін жан-тәнімен сүйетін ұлт патриоты. Бүгінгі Қазақстан Республикасы — Біріккен ұлттар ұйымының мүшесі. Осы БҰҰ Ассамблеясында Н.Ә.Назарбаев арнайы баяндама жасап, дүние жүзі қайраткерлерінің ықыласына, қошеметіне бөленді. Қазақстан БҰҰ-ның Қауіпсіздік Кеңесінің тұрақты емес мүшесі болып отыр. 2018 жылдың қаңтар айында Қазақстан ол Кеңестің жұмысына төрағалық етеді. Жуырда Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы жарияланды. Мақала «Қазақстанның манифесі» деген атаққа ие болып, жұртшылықтың кең қолдауына ие болды. Қазір Қазақстан елінде рухани жаңғыруға байланысты көп игілікті шаралар жүзеге асырылуда.

2012 жылы Қазақстанның БҰҰ-ның Адам құқықтары жөніндегі кеңесінің мүшесі болып сайлануы Елбасының биік беделінің тағы бір көрінісі болды.

Тәуелсіздік алған 26 жыл ішінде тұңғыш Президент — Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың басшылығымен Қазақстан эволюциялық жолмен, бейбіт дамудың нәтижесінде саясатта, экономикада, халықаралық қатынастарда көптеген жетістіктерге жетті. Тәуелсіздік — ел тілегі, ал Елбасы — ел тірегі екендігін өмірдің өзі растап отыр. Қазақстанның біртұтастығын, демократиялық, зайырлы, әлеуметтік, құқықтық мемлекет екендігін, адам құқықтары мен бостандықтарының үстемдігін паш еткен Қазақстанның тұңғыш Президенті — Елбасы күнін тойлау өте орынды, қуанышты оқиға. Тәуелсіз Қазақстанда Президент біреу, ал халық оған әр уақытта тіреу. Ендеше, мереке құтты болсын, Қазақ елі! Еліміз өркендеп, дами берсін!

Арықбай АҒЫБАЕВ,

*з.ғ.д., профессор,
Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері*

**В КазНУ прошла международная научно-практическая конференция,
посвященная 70-летию профессора А. Қыраубаевой**

ӨЗ УНИВЕРСИТЕТІНЕ АДАЛ ҰСТАЗ

Атабай Бәтіш Алтайбекқызы – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті табалдырығын студент болып аттаған күннен бері университетке адал қызмет етіп келе жатқан ардақты ұстаздардың бірі әрі бірегейі. Біздің алғашқы таныстығымыз университет қабырғасынан, студенттік шақтан басталған болатын.

Мен бірінші курсқа оқуға түскенде Бәтіш жоғары курста оқитын. Біраз жыл еңбек етіп, өмірлік тәжірибе жинап, қазақша айтқанда, ақыл тоқтатып оқуға түскен оның жолы сол кенес кезеңіндегі арман қуып ауылдан қалаға білім іздеп келген қазақ жастарының өмірбаянына ұқсас болатын. Мектепті үздік бітіріп, университетке түсуді армандап сол кездегі астана – Алматыға келеді. Бірден жолы бола қоймаса да бірбеткейлігінің, еңбекқорлығының арқасында өзі қалаған факультетке түседі. Ол кезде университетке, оның ішінде Қазақстанның маңдай алды университеті – С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетіне түсу – ерлік жасаумен пара-пар болатын. Шығыстану факультетінің әлі ашылмаған уақыты еді, филология факультетінің жанындағы араб бөліміне түсу бақыты бұйырды. Бұл – Бәтіштің бірінші ерлігі.

Бірінші курс студенттері үшін Бәтіш Алтайбекқызы ерекше беделге ие «апай» болды. Біздің бәріміз үшін ол үлкен кісі сияқты көрінетіні рас еді. Жатақханадағы іс-шараларды ұйымдастыруға атсалысып, төменгі курстарға ерекше әпкелік қамқорлығын көрсетіп жүретін Бәтіш белсенді студент қана емес, сонымен бірге оқу озаты да болатын. Сондықтан, әсіресе жатақханада тұратын студенттер оны ерекше сыйлайтын.

Бәтіш Алтайбекқызының тағы да бір ерлігі – оқуды бітірген соң университетте өз кафедрасында жұмыс істеуге қалдырылғандығы. Университеттің сол кездегі ректоры Өмірбек Арсланұлы Жолдасбеков 5-курс студенттерін

жұмыспен қамтуға ерекше көңіл бөліп, оқу бітіріп жатқан студенттермен үлкен жиналыс өткізетін еді. Мүйізі қарағайдай профессорларымыз, деканымыз, оның орынбасарлары – бәрі де бірауыздан Бәтішті университетке, ұстаздық қызметке қалдыруды қолдады. Университет ұстазы болу – екінің бірі қолы жете бермейтін арман болатын ол кезде. Төменгі курстағы біздер үшін бұл бір сенсация болды. Студенттердің көбі Бәтіштің орнында болғысы келгені анық. Бұл 1983 жылы болатын. Содан бері табаны күректей 34 жыл өтіпті. Бәтіш Алтайбекқызы содан бері бір факультетте, бір кафедрада тапжылмастан адал қызмет етіп келеді.

Бәтіш сияқты менің замандастарым талай қиын кезеңдердің куәсі болғаны белгілі: кеңестік замандағы қаладан пәтер алудың қиындығы, тәуелсіздік алғаннан кейінгі жылдардағы экономикалық ауыртпалықтар, өтпелі кезеңдер, неше түрлі реформалар... Осындай қиындықтарды басынан өткеріп, мұқалмай, қайта шынығып шыққан жандардың бірі Бәтіш Алтайбекқызы деп айтуға әбден болады.

Бәтіш Алтайбекқызының қол жеткізген табыстары аз емес. Соның әрқайсысының артында оның мінезі тұрғанын айту керек. Еңбекқорлық, табандылық, қайрат, жігер оны үнемі алға жетелеп келеді.

Бәтіш, ең алдымен, шығыстану факультетіндегі белді маман. Тарыдай болып енген факультетінде ассистенттік қызметін бастап, доценттік дәрежеге жетті. Шығыстану факультетінің дамуына қосқан үлесі зор. Филология ғылымдарының кандидаты, бірнеше монографиялардың, оқулықтардың, сексеннен астам ғылыми еңбектің авторы. Ұстаздың ұзақ жылғы қызметі еленбей қалған жоқ. 2013 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігі Бәтіш Алтайбекқызына «Жоғары оқу орнының ең үздік оқытушысы» грантын берді. Міне, осының

бәрі – қарапайым жанның адал еңбек, маңдай терінің нәтижесі.

Бәтіштің бір жақсы қасиеті – елгезектігі әрі факультет, университет абыройы үшін жанын сала еңбек етуі. «Неге мен істеуім керек, жастар неге істемейді?» деген сияқты сөздерді оның аузынан ешқашан естімеппіз.

Факультетті құруға атсалысып, оның өркендеуіне ерекше үлес қосқан жан. Әр жылдары кафедра меңгерушісі, факультет деканының орынбасары, факультет Ғылыми кеңесінің ғалым хатшысы, әдістеме бюросының төрайымы қызметтерін абыроймен атқарды. Өз университетіне адалдығы сондай, астана Алматыдан Ақмолаға көшкен кезеңдерде жаңа астанадағы университеттердің біріне проректор қызметіне шақырғанда Бәтіш Алтайбекқызы келісімін бермей, бас тартты. Ол өмірін өз университетінсіз елестете алмайды, ол өз ұжымын жақсы көреді, ал ұстаздық қызмет – өмірінің мәні.

Бәтіш ғылыми, педагогикалық жұмыстармен

қатар кәсіби біліктілігін көтеруді әсте ұмытқан емес. Мароккодағы Мауляй Исмаил, Египеттегі Каир, Голландиядағы Лейден университеттерінде тағылымдамалардан өтіп, әлемнің көптеген елдерінде, атап айтқанда, Қытай, Түркия, Ресей (Мәскеу, Қазан, Қырым), Украина университеттері мен Ғылым академияларында ғылыми конференцияларға қатысып, ғылыми баяндамалар жасап келеді. Қытай мен Түркияның ғылыми басылымдарында мақалалары жарияланды. Осының бәрі оның өмірлік тәжірибесін молайтып, білім көкжиегін кеңейтуге үлкен мән беретін жауапкершілігін танытатыны сөзсіз.

Ұстаздың өз жұмысына үлкен жауапкершілікпен қарайтындығы, кәсіби деңгейін үнемі көтеруге деген ынтасы, қоғамдық жұмыстарға белсене араласатын көпшілдігі – осының бәрі бүгінгі жас оқытушыларға үлгі.

Бәтіш – ұлағатты ұстаз, сенімді әріптес қана емес, отбасының ұйытқысы болып отырған адал жар, ұл-қыз өсірген ана, немере тәрбиелеп отырған әже. Қазақ әйеліне осылардың бәрін бірдей көтеріп жүру – онай шаруа емес, бұл да екінің бірінің қолынан келе бермейді. Осының бәріне үлгеріп, үйлестіру үшін күш-қайратты кішкентай әйел қайдан алады екен? Меніңше, өміріндегі үйлесімділіктен. Бәтіш өзіне ұнайтын іспен айналысып келеді, өзінің сүйікті университетінде қызмет етіп келеді, әріптестері мен студенттерінің алдында беделді, ең бастысы – балалары үмітін актады. Осының бәрі оған күш беріп, қайраттандыратыны анық. Бүгінгі асқаралы 60 жасқа толып отырған әріптесімізді мерейтойымен шын жүректен құттықтап, зор денсаулық, отбасына амандық, ауызбіршілік, бақ-береке тілейміз!

Б.Н. ЖҰБАТОВА,

Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия кафедрасының профессоры

ҰСТАЗ ЕҢБЕГІ ӨЛШЕУСІЗ

Тұрсын Ғабитовтың «Қазақ философиясы» және «Қазақ мәдениетінің типологиясы» атты монографиялары республикамызға кеңінен танымал. Ғалымның бұл еңбектерінде қазақ мәдениеттануы мен философиясының қазіргі ғылымдағы жетістіктері, негізгі түсініктері, қағидалары қарастырылып зерттелінген.

Ғалым мемлекеттік «Мәдени мұра» бағдарламасын жүзеге асыруға белсенді атсалысып, 2006-2008 жылдары «Әлемдік философиялық мұра» және «Қазақ халқының философиялық мұрасы» секцияларының белді мүшесі болады. Көптеген ғылыми мақалалардың, «Философия», «Мәдениеттану», «Мәдени-философиялық энциклопедия», «Ғылым философиясы мен тарихы», «Құқық философиясы» т. б 200-ге жуық еңбектердің авторы.

Ауқымды шараны ашқан факультет деканы Әлия Масалимова мерейтой иесінің осындай үлгі-өнеге боларлық еңбек жолына тоқталып,

өзге де жетістіктерін тілге тиек етті. Университет ректоры Ғалым Мұтанұлының құттықтауын жеткізіп, ерен еңбегі үшін «Күміс алканы»

салтанатты түрде табыс етті.

«Ұстаздық еткен жалықпас» демекші, Т.Х. Ғабитовтың басқаруымен бүгінгі күнге дейін 10 ғылым докторы, 40 ғылым кандидаты ғылыми диссертацияларын сәтті қорғап шықты. Сондай-ақ Ғ.Т. Хафизұлының шәкірттерімен бірлесіп, 2014 жылы Германияда «Қазақ мәдениетіне арналған зерттеулер» атты кітабы жарыққа шықты. Бұл еңбекте архетиптік, хронотоптық зерттеу нәтижелері, рәміздер және менталитет, сана-сезім жалпы қазақ мәдениеті жайлы зерттеулер айтылады.

Жиында дінтану және мәдениеттану кафедрасының меңгерушісі, профессор Айнұр Құрманәлиева, PhD доктор Нұрлыхан Әлжанова, доценттер Маржан Әлікбаева мен Әлия Өмірбековалар баяндама жасап, ұстаз еңбегінің жарқын сәттерін ерекше атап өтті.

Сондай-ақ «Кеністік аясы мен уақыт ағынындағы қазақ мәдениеті», «Қазақстандағы мәдениеттану: әдіснама және әдістемелік мәселелер», «Қазақ философиясы мен қазақ этикасы: әдіснама және әдістемелік мәселелер» атты бағыттарда өткен конференция жұмысында бүгінгі күннің өзекті мәселелері кеңінен талқыланды.

Әлия ӨМІРБЕКОВА,

дінтану және мәдениеттану кафедрасының доценті;

Гүлнар НАЙЗАБАЕВА,

«Мәдениеттану» мамандығының 1-курс магистранты

Олардың сапалық көрсеткішін айтпағанда, сандық өсуінің өзі халықтың заман талабына сай білімге деген сұранысының соғыстан кейінгі жылдардан осы уақытқа дейінгі аралықта аса зор жылдамдықпен еселеп өсіп отырғанын көрсетпей ме?!

Міне, сондай білім ордаларының бірегейі — халықаралық QS рейтингісі бойынша әлемдегі үздік 250-топ университет қатарына еніп, 236-орынды иемденген, бүгінде академик Ғалым Мұтановтың сара басшылығымен әлемдік стандартқа сай білім беру деңгейіне қол жеткізіп отырған қазыналы білім ордасы — Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті екені даусыз.

Біздің айтағымыз — білім беру мен маман даярлау сапасын және ғылым саласын заманауи талапқа сай үздіксіз дамытып келе жатқан ҚазҰУ-дың алып білім кемесіне ғана емес, біз сөз етіп отырған академиялық шешендіктің бесігіне — мектебіне айналғандығы ақиқат.

Академиялық шешендіктің іргетасы ҚазҰУ-да ұлы жазушы, ғұлама ғалым М.Әуезов ұстаздық еткен сонау алыс жылдарда оның өз қолымен қаланғанын бүгінде жиі сөз ете бастадық. Дегенмен, кеменгер тұлғаның жазбаша шешендігін былай қойғанда, ауызша лекторлық шешендігі қандай еді?! Әрине, ол жайлы мәліметтер көп емес. Әйтсе де, бұл мақсатта аз да болса, саз жазылған естелік сынды ой-толғамдар жоқ емес. Соны бірі — ұлы Әуезовтің дарынды шәкірті болған, өзі де өмірінің соңына дейін ҚазҰУ-да ұстаздық еткен академик, жазушы Зейнолла Қабдоловтың «Ғұлама» атты макаласы. Бүгінде бұл мақала тұңғыш рет қазақ университетінде академиялық шешендік негізін қалаған М.Әуезов екенін айғақтап, оның лекторлық шеберлігі мен шешендігін жалпақ жұртқа танытқан құнды жазба десек болады.

Әуезов негізін қалаған академиялық шешендік мектебі түлектерінің бірі де бірегейі — ҚазҰУ-да отыз жылдай еңбек еткен көрнекті ғалым, ұлағатты ұстаз, филология ғылымдарының докторы, профессор Алма Мүтәліпқызы Қыраубаева еді. Ол ҚазҰУ-да ХІІІ-ХІV ғасырлардағы қазақ әдебиетін зерттеу мектебін қалыптастырған әйгілі ғалым Б.Кенжебаевтың шәкірті болды. Өнегелі жан еді, үлкен де, кіші де оны «Алма апай» дейтін. Шәкірттері оған арнап құрастырған естелік кітапты да «Алма апай» деп атапты...

Біз университетке түскен сонау 1976 жылдары ол жап-жас ұстаз болатын. Шашын төбесіне тап-тұйнақтай етіп түйіп алған, қоңырқай, толықша жүзді, үстіне қызыл жемпір, қара юбка киген ол аудитория алдында бізге жақындау бір орында тұрып алып сөйлегенде біз лекция емес, әлдебір құлаққа жағымды ән тыңдағандай, сол ән үзіліп қалмаса екен дегендей алабұрттып арман қуған көңілмен үздігіп, ол алдымызға жайып салып жатқан білім жауһарларының қайсысына ұмтыларымызды білмей, «япыр-ау, осынша мол білімді қалай жиды екен?» деген таңғалыспен қалт етпей отырып қалатынбыз. Білімнің қап-қара жауһарындай тереңнен құбыла нұрланып, өзіне тарта беретін өткір, отты көздері, бітімі әдемі оймақтай еріндерінің сөйлегендегі мінсіз

қозғалысы, меруерттей тістері, сол тұла бойына тән табиғи таза жаратылысына лайық күмбірлі қоңыр дауысы есімізде қалды. Білімнің жауһарлары «сөйлегенде аузынан гүл болып төгілетін» еді.

Сондағы Алма Мүтәліпқызы дәрістерінің негізгі өзегі ғылыми-зерттеу еңбектерінде жатты. «Ғасырлар мұрасы» атты ғылыми еңбегінде ХІІІ-ХІV ғасырлардағы ежелгі түркі халықтары әдебиетінің тууына ықпал еткен тарихи жағдайларды айқындап, олардың көркемдік дәстүрлерінің ХІХ-ХХ ғ.ғ. басындағы ауызша, жазбаша әдебиетке жалғасқанын ғылыми біліктілікпен дәлелдейді. Алма Мүтәліпқызының табанды еңбекқорлығы зерттеу еңбектерінен ғана емес, дәріс сабақтарынан да танылып тұрар еді. Өйткені, ол өзі көзімен көріп, ізденіп, тауып, зерттеген дүниелер жайлы мәлімет, дәйектемелерді қаз-қалпында келтіріп отыратын. Оның жадының беріктігі, лекцияда ешқашан қағазға қарамайтындығы, сөйлегенде мүдірмейтіндігі, ой қайталау, сөз қайталау дегенді білмейтіндігі — майда қоңыр күмбірлі үні, ойға жүйрік жорға тілі аудиторияны еріксіз өзіне баурайтын еді.

Қазір «Ғасырлар мұрасы» (1998), «Шығыстық кисса-дастандар» (1997), «Ежелгі дәуір әдебиеті» (1999, 2002) атты оқулықтары және оқулығына аттас жазылған хрестоматиясы (1991) жоғары оқу орындарында ежелгі әдебиетті оқытуда қолдан түспейтін оқулықтар болып келеді.

Профессор А.Қыраубаева зерттеулерінің қайсысы да жасандылықтан аулақ, оның өз болмысына ғана тән таза оқымыстылық талантының туындысы екенін әйгілеп тұрады. Ғалымға тән темірдей төзімнің, жанкешті еңбекқорлықтың ыстық табы сезіледі. Индуктивті, дедуктивті ойлауға, аналогияға жүйріктігі, әбжіл ғылыми әдіснамасы, табиғи жаратылысына тән ойға зеректігі, ғылыми таза сөз жүйесі танылады. Ауызша сөйлеуі мен жазбаша сөйлеуінің тіпті жігі де білінбейді деуге болады. Қай жағынан қарасақ та, Алма Мүтәліпқызының ғылымға жан-тәнімен берілгендігі әрбір оқыған лекциясынан аңғарылып тұрушы еді. Ол «Мұхаббатнама», «Тотынама», «Шаһнама» сияқты нұсқаларды талдағанда оларды құдды бір киссашы-дастаншының өзі сияқты жырлап тұрғандай болушы еді. Біз оның жүзінен көз алмастан қарап отырып, шығыстың тоты құстар сайрап, бұрқак атқан гүлзар бақтарында сайран салып жүріп, алтын айдарлы безадалары мен сырғалы ханшайымдарының түрлі мінез-әрекеттеріне куә болып, көз жасы сорғалаған «Ләйлі-Мәжнүндердің» махаббатына бас иетінбіз. Аяулы Алма Мүтәліпқызының шығыстың алтын сандығын актерғандай, алдымызда аңқылдап сөйлегенде өзін-өзі ұмытып кеткендей... өз әлемінде бақытты бір күй кешіп... шығыс ғұламаларының ортасында олармен шүйіркелесіп отырғандай ма жоқ... жоқ балапан жүрек біздерді олармен тілдестіріп

тұрғандай ма, қалай, өзі де шығыстың алуан түсті жібегіне оранып, мандайда гауһар тасы жарқыраған білімнің патшайымына ұқсап кететін... иә, иә... дәл осы сәтте... ол бакыттың құшағында шалқып, шабыттана сөйлегенде «аузынан гүл төгілетін»...

«Сөйлегенде аузынан гүл төгілген»... Бұл тырнақшадағы тіркес атақты Қараменде бидікі. Бозбала жігіт кезінде Бөлтiрiк шешен нағашысы Қараменде бидiң ауылына қыдыра келедi. Жай сұрасып болған соң, Қараменде жиенiнен: «Балам, қырық жігітпен келiп, неге қырық ат мiнiп қайтпадың? Жалғыз келгенiң қалай?» — деп сұрапты. Сонда Бөлтiрiк: «Жалғыз аттың пайдасы көп, жалғыз жігіттің айласы көп деген емес пе iлгергiлер. Жалғыз келсем өзiме-өзiм сенгенiм-дағы, алмасам да, осы айтқан сөзiң бергенiң-дағы», — деп жауап бередi. Жиенi аттанып кеткен соң, Қараменде «Жаксы сөйлесе аузынан гүл төгiлер. Бұл бiр аузынан гүл төгiлiп тұрған, көзiнен от төгiлiп тұрған өрен екен...» дептi. Қараменде шешендiктi ауыздан төгiлген гүлге ұқсатады. Шынында, шешендiк өнер зерттеушiсi Е.В.Клюев те «Риторика» атты кiтабында антик заманда «риторика» ұғымын қызылды-жасылды сөзге сайып, аузына гүл тiстеген патшайымға балағанын айтады. Қалай болғанда да, бұл әр замандардағы дүниетаным сабақтастығын аңғартпай ма?..

Иә, Алма Мүтәліпқызы өзінің өмірлік ғибраты мол «Жаным садаға» (1995) кітабында жазғандай, Сиявуштың арман қаласы секілді арман сабақтарына жете алмай өмірден озды. Ғылым жолы қызығынан мехнаты мол «инемем құдық қазғандай» демей ме?. Ол осы жолдың үстінде жастайынан шынығып, шымырлана берді. Әйтсе де, күндіз-түні ақ қағаз бетіне үңіліп, табандап отыратын кездеріндегі төзімділік, осы жолда өзін-өзі ұмытып кететін жанкештілік, осы жолда көрген азабын ешкімге тіс жарып айтпау, міндетсінбеу, білім-теніз түбінен маржан тапқандай қуанған

сәттерінде де өз ішінен жымыып қана қою, әлдекімдер төбесін көкке жеткізе мақтаса да өзін төмен ұстау Алма Мүтәліпқызына сол жас ғалым кезінен сіңісті болған қасиеттер болса керек. Біз көрген, алдынан сабақ алған Алма апай ұстамдылықтың эталоны болатын. Шын мәнінде, оның еңбектері қазақ әдебиеттануындағы өзгеше феномен десек те болады.

Иә, білімпаз Алма Қыраубаева ғылымнан өзге жолды таңдамады. Өйткені, ол шын білімпаз тұлға еді, білімнің шыңына өршіл рухпен өрмелеп шыққан шынар еді. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да ұзақ жылдар ұстаздық етіп, білім шырағын маздатқан ділмар ұстаз Алма Мүтәліпқызы да М.Әуезов негізін қалаған академиялық шешендік мектебінің дарынды түлегі еді.

Бүгінде М.О.Әуезов шешендік мектебінің іргесі кеніп, шаңырағы биіктеп келеді десек болғандай. ҚазҰУ-да М.О.Әуезов негізін қалаған академиялық шешендік мектебінің түлектері аз емес. Олардың қатарында дүниеден озғанына аса ұзақ уақыт бола қоймаған, қай аудиторияны да кемел білімімен кенеп, айбарлы тұлғасы, зор даусымен кернеп-баурап алатын көрнекті ғалым-ұстаздар Зейнолла Қабдоловты, Тұрсынбек Кәкішевті және лекторлық шеберлікпен шешіле сөйлегенде дауыс интонациясын құбылттып, тыңдаушысын әсерге бөлейтін білімпаз ғалым Сұлтанғали Садырбаевты, қоңыр әуезді даусымен теория тылсымына буып-баурап алатын Бакытжан Қауасқанұлы Майтановты ерекше атауға болады. Сондай-ақ, профессорлар Жанғара Дәдебайұлы Дәдебаев, Зұфар Нұрсапаұлы Сейітжанов, Мүбәрак Үмбетәев, Галина Васильевна Ким, Элеонора Дүйсенқызы Сүлейменова, Алма Бектасқызы Абдулина секілді білімір шешендердің тыңдаушысының танымын тың өріске бастайтын, осы заманғы инновациялық-ақпараттық байлығымен, жүйелі сипатымен ерекшеленетін дәрістерін аудитория ынтыға тыңдайтыны күмәнсіз. Олар Әуезов шешендік мектебінің бүгінгі түлектері десек болады.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ академиялық шешендік мектебінің айнымас үлгісіне, ал оның гүлге оранған қалашығы білім жұмағына айналып отыр. Соның ішінде Әуезов шешендік мектебінің мерейі мен мәртебесі өзгеше. Мүмкін оның Алма ұстаз армандаған, Сиявуштың арман қаласына ұқсатқан «әдемі дөңгелек үстел, жұмсақ орындықтар қойылған бөлмелерінде» «арман сабақтар» өтіп жатқан болар...

Раушан ӘБДІҚҰЛОВА,
әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры м.а.

Қалқабай Айсұлу Саматқызы

2000 жылы Жамбыл облысы, Жуалы ауданы, Бауыржан Момышұлы ауылында дүниеге келген. №2 Мыңбұлақ орта мектебінің 2017 жылғы түлегі. Жастайынан поэзияға құштар болып өскен Айсұлудың бірқатар жетістіктері бар. Атап өтсек, «Менің елімнің көшбасшысы» республикалық байқауының ІІІ орын, Тараз қалалық «Ш.Мұртаза оқулары» байқауының І орын, «Ұрпағымын қазақ дейтін ұлы елдің» жас ақындар мүшәйрасының ІІ орын иегері. Мақсаты биік талапты жастың арманы орындалып, бүгінде әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің филология және әлем тілдері факультетінің 1-курс студенті. Болашақта елінің елеулі қызы болуды, ел игілігі үшін білікті де білімді маман болуды көздейді.

Менің елімнің көшбасшысы

Елін сүйген, жерін сүйген көшбасшы, Халқын, елін құрметтейді, сенеді. Тарихы мен тілін сүйген, Ол — басшы, Шежіреден ұлылықты тереді.

Пана боп елге ар-намысын ерттеген, Жалынды сөзі ұйытар елді көптеген. Даналық, мәрттік, имандық бәрі табылған, Ұлтының ұлы сенімі бойдан кетпеген.

Түскен талай елі үшін додаға, Ұлтын сүйген, жерін сүйген Жан аға, Алла өзі нұр шашады екен ғой, Жүрегінде шуағы бар адамға.

Мәңгілік ел — болашағы елімнің, Ұлан байтақ мақтанышы жерімнің. Көк туымды желбіретіп аспанға Өз халқына арта берсін сенімің!

Нұр шуағы төгіледі жүзінен, Мейірім мен ой көрінер көзінен. Парасатпен болашақты болжайды, Күш-қуаты нық байқалар сөзінен.

Ғұмырнама, хандық құрған сол кезді, Зерттеп, біліп, қауыштырды ол бізді.

Ойы-зерек, ақылы асқан дария, Ұлтжанды ұрпақ табынамыз біз сізге.

Нұрлы жолмен келеді көшін бастап, Ауыр күнді келмекке артқа тастап. Көш түзелді, нық кадам жасады Ол, Рухы биік Нұр ағам ел басқарып.

Елім менің

Тәңірім менің тәңтімін саған, Осындай елді сыйлаған маған. Осында туып, жерінде өскен, Ақылды акын, батырлар бабам. Туған елім табиғатын өзіңнің, Жазиралы кең өлкелі жеріңнің. Күлімдеген жайма шуақ көзімнің, Бар ыстығын мен өзіңнен сезіндім. Ел дегенде жүрегімнен жыр шығар, Жүрек тулап барлық өлең арналар. Елім менің — сенсің халық жүрегі, Сен дегенде барлық әлем тамсанар.

Елім менің — сен менің жүрегімсің, Елім менің — сен менің тірегімсің. Дариясы тасып, дәулетін асып, Құдіретті елім ризамын саған.

Елім менің сенсің елдің тірегі, Ел дегенде соғады жүрек лүпілі.

Қазағымның тірегі сен, жүрегі, Мәңгілік мақтанышым, Қазақ жері!

Ұлан байтақ, ғажап елім, Қазыналы дархан жерім. Саған жетпес әлемнің сәні, Мен үшін сенсің өмірдің мәні.

Бауыржан атама

Әлемге даңқы шыққан ұлы батыр, Мінезінің тұңғықта сыры жатыр. Мыңбұлақтың төрінде туып өскен, Қазақтың нағыз батыр, мықтысы сен.

Жиып алып мықтыларын қазақтың, Панфиловтың бұйрықтарын ұқтырдың. Бейбіт елге тиген жауға атой сап, Мақтан етті сені барлық ел жұртын.

Намысың мен ұятынды алға ұстап, Шындықпенен әділдікті жақтадың. Қаруынмен қаламынды бірге ұстап, Қиындықтан әрқашанда жол таптың.

Қазақ үшін биік туған дарасың, Ел-жұртына үлгі болған ағасың. Мәңгі қалар ерліктерің жүректе, Бауыржан атам мәңгілікке қаларсың.

Дайындаған куратор-эдвайзері Гүлмария ОСПАНОВА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті – өліміздің мақтанышына айналған киелі оқу орны. 1934 жылы негізін қалағаннан бастап университет талай дарынды түлектерін ұшырды. Бүгінде 180 мамандық бойынша білім беріп отырған қара шаңырақ әлемдік ЖОО рейтингінде 236-орында нық табан тіреп тұр. Қазақ ұлттық университетінде студенттерді білім нәрімен сусындатып отырған 15 факультет бар.

Солардың бірі де бірегейі — физика-техникалық факультеті. Факультет тарихына үнілетін болсақ, бұл оқу ордасы 1934 жылы 15 қаңтарда физика-математикалық факультеттің бір бөлімі ретінде профессор В.Ф.Литвиновтың басшылығымен құрылған. Ал жеке физика факультетіне айналған уақыты — 1959 жыл. Қазіргі таңда факультетті физика-математика ғылымдарының докторы, профессор Дәулетов Асқар Ербұланұлы басқарады. Бойына нағыз басшылық қасиеттерді жинаған декан студенттермен тығыз байланыс орнатып, әрбір білім алушыға лайықты түрде жағдай жасалуын қамтамасыз етуде. №1 және №5 жатақханаларға алыс аймақтан келген студенттерді орналастыруда да факультет басшысы мен оның орынбасарларының еңбегі зор.

Физика-техникалық факультетінде жылуфизика және техникалық физика, теориялық және ядролық физика, катты

ЕЛ МАҚТАНЫНА АЙНАЛҒАН

дене және бейсызық физика кафедрасы, плазма физикасы және компьютерлік физика кафедралары студенттерді сапалы біліммен қамтамасыз етеді.

Соның ішінде жылу физикасы және техникалық физика кафедрасына тоқталар болсақ, 1934 жылы университетіміздің жалпы физика кафедрасы ретінде ұйымдастырылған. Кафедраның негізгі ғылыми-зерттеу бағыты жылу және молекулалық құбылыстар физикасы болып табылады. Кафедра оқытушылары мен ғылыми қызметкерлері аэродинамикадағы, жылумасса тасымалдаудағы, ламинарлы және турбулентті ағыстарды, диффузия және жану процестеріне тәжірибелік, теориялық

зерттеулер жүргізумен айналысады. 2009 жылы жылуфизика, стандарттау және метрология кафедрасы университет ішінде өткен «Үздік кафедра» байқауында «Ғылымдағы жетістіктері үшін» номинациясымен марапатталған. Кафедрада бірнеше лаборатория жұмыс істейді және бүгінгі күні халықаралық байланыстар орнатылып, түрлі жетістіктерге жеткен. Мысалы, зерттеу нәтижелері Қазақстан ЖЭС-терінде отынның жану үдерісіне байланысты үнемдеу және атмосфераға шығарылатын қалдықтарды азайту мақсатында қолданылады. Турбулентті ағыстардың сипаттамасын өлшеу үшін термоанемометриялық құрылғылар жүйесі жасалынған. 20 жұп газдарының

диффузиялық коэффициенті анықталып, мемлекеттік стандарттар анықтамасына кірген. Көпкомпонентті газдар жүйесінде диффузиялық орнықсыздық құбылысы анықталған. Алматы қаласындағы көптеген кәсіпорындарда қолданылатын криогенді қондырғы жасалынған. Студенттер осындай кафедра оқытушыларынан білім алып, арнайы лабораторияларда жұмыс істеу арқылы мол тәжірибе жинақтауда.

Жастар ғылыми ортада ғана емес, қоғамдық өмірде де белсенді. Факультеттің «Студенттік кенес», «Мәслихат», «Сұнқар», «Көмек», «Атамекен» ұйымдары студенттердің бос уақыттарын тиімді түрде ұйымдастырып, түрлі шараларды өткізуде. Факультеттің біршама студенттері ректор медалімен марапатталған.

Физика-техникалық факультетінің студенттері — өз болашағынан үлкен үміт күттіретін, белсенді де білімді жастар. Қазақ ұлттық университетінің мақтанышына айналған физика-техникалық факультеті дайындап шығарған сапалы мамандар еліміздің дамуына өз үлестерін қосарына сенеміз.

С.Ә. БӨЛЕГЕНОВА,
профессор, жылуфизика және техникалық физика кафедрасының меңгерушісі;
ІІШ.С. ОСПАНОВА,
жылуфизика және техникалық физика кафедрасының аға оқытушысы, PhD

ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫ ҰЛЫҚТАЛДЫ

ҚазҰУ-да «Философия – таңдау және мамандық» атты Дүниежүзілік философия күніне арналған дөңгелек үстел өтті. Шара аясында қазақ философиясын зерттеудің негізін қалаушы Ораз Сегізбаевтың қазақ тіліндегі аудармасының тұсауы кесілді.

«қазіргі кезеңде біз қазақ философиясын қалай түсініп жатырмыз?» деген сұрақ туындайды. Біз мұны үш деңгейде қарастыруымызға болады. Олар: қазақ философиясы, қазақ халқының философиясы және казактану философиясы», – деп әріптестеріне сауал тастап, пікір алысты.

Шарада Ораз Аманғалиұлының өмір жолына арналған бейнефильм көрсетіліп, шәкірттері сөз алды. Танымал философтың шәкірті де, әріптесі де бола білген профессор Тұрсын Хафизұлы: «Ораз Аманғалиұлының тікелей шәкіртімін. 1977 жылы оның жетекшілігімен кандидаттық диссертациямды қорғадым. Бүгін ерекше күн болып отыр. Шәкірттік парызын осы кафедраның бүгінгі менгерушісі Гүлжиһан Жұмабайқызы ерекше өтеп отыр. Ұстазының орыс тілінде жазылған тамаша еңбегін қазақ тіліне аударып, жарыққа шығарды. Осыдан артық шәкірттік құрмет бар ма, шіркін?!», – деп философия күніндегі жағымды жаналыққа қуанышын жеткізді.

Философия ғылымдарының докторы, профессор Жақыпбек Алтаев: «Ораз Аманғалиұлыдай секілді тұлғаларды ұмытпауымыз керек. Ең бастысы, студенттеріміз, магистрант-докторанттарымыз осы кісілердің еңбектерін біліп, оқуы керек. Философия – барлығымызға қажет. Ғылымымыздың болашағы жаңа ұрпақпен

жалғасын тапса, оның бастауында Ораз Аманғалиұлыдай бірегей тұлғаның еңбектері көрініс таба беретіні сөзсіз», – деп осындай келелі шаралардың маңыздылығын атап айтып, көпшілікке «ғалымның хаты өлмейтіндігін» еске салды.

Айтулы шарада философия кафедрасының менгерушісі, философия ғылымдарының докторы, профессор Гүлжиһан Жұмабайқызы және философия ғылымдарының докторы, Тұран университетінің профессоры Мұрат Сәбитұлы аударған Ораз Сегізбаевтың «Қазақ философиясының тарихы (Ежелгі түсініктерден XIX-XX ғасырдың бірінші жартысының ілімдеріне дейін)» оқу құралының тұсауы кесілді. Тұңғыш рет қазақ тілінде жарық көрген еңбекте қазақ философиясы мен әлеуметтік-саяси ойының даму тарихының логикасы мен заңдылықтарының жүйелі сараптамасы берілген. Философтар оқулықтың қазақ тілінде жарық көруіне ризашылықтарын білдіріп, аудармашы, профессорлардың еңбектеріне жеміс тіледі.

Гүлжиһан НҰРЫШЕВА,
философия кафедрасының менгерушісі;
Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ,
философия кафедрасының
1-курс PhD докторанты

Жуырда философия және саясаттану факультетінде Алматының әсем күзіне үн қосқан, шығармашылық шабытқа толы кеш өтті. Кездесу кешінің арнайы шақырылған қонақтары: әнші Сержанәлі Әлібек және шәкірттері, «Шапағат» тобының әншілері – Ұлан Сағынбек пен Болат Абулов.

шырқап, көрмендерге жақсы әсер сыйлады. Тіпті жастар бірге ән айтып, би де биледі. Сержанәлі Әлібек талантты шәкірттерін көрермендерге таныстырып, өзінің өнердегі ұстаздық қырымен де танылды. «Шапағат» тобының жайдарлы, жалындаған әншілері жастардың көңілінен шықты.

Студенттер тамаша кездесу ұйымдастырғаны үшін педагогика және білім беру менеджменті кафедрасына алғыстарын білдірді.

Кешке келген Сержанәлі Әлібектің

ұстаздары – педагогика ғылымдарының докторы, профессор Нұрсұлу Әлқожаева, профессор Нағима Байтенова, профессор Қарлығаш Борбасовалар әншіге ақ тілектерін айтып, студенттік шағындағы естеліктерімен бөлісті. Әнші де ұстаздарына алғыс ретінде гүл шоқтарын сыйға тартты.

Ұ.Б.ТӨЛЕШОВА,
педагогика ғылымдарының
кандидаты, доцент;
Н.Б.ТОҚСАНБАЕВА,
2-курс магистранты

АИТВ – ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕ

АИТВ жұқпасының адамзат тарихындағы қайталанбаған ең басты жаһандық эпидемия екендігі белгілі. Адами өмірдің жиырма жылдық тарихы ішінде вирустың таралу эпидемиясы әлемнің барлық елдерінде байқала бастады. АИТВ/ЖИТС эпидемиясының дамуы әлемдік қоғамдастық пен биомедициналық аймақтың, сонымен бірге басқа да бағыттар бойынша: қоғамдық денсаулық, әлеуметтік, экономикалық, мәдени, саяси аумақтарының жауапкершілігін талап етіп отыр. Бүгінде АИТВ/ЖИТС – заманауи әлеуметтік мәселелік жағдайы Біріккен ұлттар ұйымының берген мәліметтеріне сүйенсек, эпидемия басталғаннан бері әлем бойынша 22 млн адам ЖИТС-тен қайтыс болған екен. Бүгінде 42 млн адам АИТВ-мен өмір сүріп жүр. Әрбір минут сайын әлем бойынша 10 адам АИТВ жұқпасын жұқтыруда.

Әлем ғалымдары бүгінгі уақытта АИТВ/ЖИТС эпидемиясын «Денсаулықтың жаһандық дағдарысы» деп атап отыр. ЖИТС құрбандарының 48,0%-ы әйелдер, ал осы аурудан өлген әрбір бесінші, өкінішке орай, балалар тобы болып табылады. Вирусты жұқтырған адам аурудың кезеңіне байланыссыз, яғни вирусты жұқтырғаннан бастап ақырғы кезеңіне дейін жұқпаның көзі болып табылады. Индет бірнеше көрсеткіштер бойынша ұлттық деңгейдегі қауіптілікті тудырып отыр, атап айтсақ:

- Мемлекет еңбекке жарамды тұлғалардың жартысын жоғалтады, бүгінде әдетте «нашақорлық» диагнозымен бірге гепатит С, гепатит В және АИТВ жұқпасы диагноздарымен қатарласа жүреді. Вирусты жұқтырған жас адамдар ерте мүгедектікке ұшырап, жұмыс істей алмайды;
- Елде орта жас шамасы жоғарылайды, бұл елдің демографиялық ахуалын төмендетеді;
- Ата-анасы ЖИТС-тан қайтыс болған, жетім қалған балалардың саны көбейеді;
- Әскерге шақырылатындар қатары азаяды, өйткені нашақор, АИТВ жұқпасы бар, гепатитпен ауыратын жастар әскер қатарына шақырылмайды;
- АИТВ/ЖИТС пен нашақорлық, қылмыстық жағдайлардың арасында тікелей тәуелділік пайда болады. Себебі АИТВ жұқтырғандардың дені – есірткіні егу арқылы пайдаланатындар. Бүгінде олардың қатарын жеңіл жүрістілер де көбейтіп отыр. Сонымен бірге осы қауіпті дерт бас бостандығынан айырылған адамдар арасында да белең алып отыр.
- АИТВ/ЖИТС емдеуге кеткен қаржының мөлшері өте жоғары болатындығы соншалық оны мемлекет бюджеті есебінен толық қамтамасыз ете алмайды.

АИТВ жұқпасының экономикалық салдары қазіргі уақытта едәуір деңгейде, алдағы жылдары тіпті қиындай түседі делінуде. АИТВ эпидемиясы қоғамның дамуына едәуір теріс әсерін тигізеді. АИТВ жұқпасының әлеуметтік әсерін азайту үшін жеке тұлға және қоғамға мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарды тарту арқылы кешенді бағдарламаларды құрып, оны жүзеге асыру қажет. АИТВ/ЖИТС дертінің алдын алу үшін өскелең ұрпақтан бастап жалпы жұқпаның көзі, берілу жолдары клиникалық ағымы мен алдын алу шаралары жөнінде дөңгелек үстелдер, конференциялар, семинарлық сабақтар ретінде ағарту шараларын жүргізіп отыру қажет.

Мәншүк ӘДІЛОВА,
эпидемиология және гигиена кафедрасының
аға оқытушысы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор.: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Тілшілер: **Жазерке ҚАРАТАЕВА, Ақмарал АЛИЕВА**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші – **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. "Дәуір" ЖШС РПБК-де басылды. Алматы
қаласы, Қалдаяқов көшесі,17
Тел: 8(727) 273-12-04

Бағасы келісім бойынша.
Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №3033

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.